

Hvis du blir ferdig med oppgavene under del 1 før kl. 11.00, så kan og bør du starte på del 2 uten bruk av hjelpemidler. Du kan bare bruke tillate hjelpemidler etter kl. 11.00.

Ta med **all mellomregning** som er nødvendig for å grunngi svaret.

Del 1. (09.00-11.00). I denne delen er ingen hjelpemidler tillatt.

Oppgave 1 ..... (15%)

- (a) Løs $z^2 + 3iz + 4 = 0$ der $i = \sqrt{-1}$.
- (b) Regn ut og skriv på rektangulær form $\frac{1+3i}{1-2i}$, der $i = \sqrt{-1}$.
- (c) La $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 4 \end{bmatrix}$ og $B = \begin{bmatrix} 2 & 3 \end{bmatrix}$. Om mulig, regn ut AB og BA .

Oppgave 2 ..... (5%)

Finn alle løsningene til likningssystemet

$$\begin{aligned} x_1 &+ 2x_3 &= 1 \\ x_1 + x_2 - 3x_3 + 3x_4 &= 7 \\ 2x_1 &+ 4x_3 + x_4 &= 4 \end{aligned}$$

Oppgave 3 ..... (10%)

Deriver funksjonene med hensyn på x .

- (a) $f(x) = \cos^2(x)$
- (b) $g(x) = x \ln(x^2)$

Oppgave 4 ..... (10%)

Finn integralene

- (a) $\int_0^1 x\sqrt{1+3x^2} dx$
- (b) $\int (x^2 + 4x + 1)e^x dx$

Oppgave 5 ..... (10%)

- (a) Vis ved delbrøksoppspaltning at $\frac{x^3 - x^2 + x - 2}{x^4 + x^2}$ kan skrives

$$\frac{x^3 - x^2 + x - 2}{x^4 + x^2} = \frac{1}{x} - \frac{2}{x^2} + \frac{1}{x^2 + 1}$$

- (b) Finn integralet

$$\int \frac{x^3 - x^2 + x - 2}{x^4 + x^2} dx$$

Del 2. (11.00-13.00). I denne delen av kalkulator, lærebøker og matematisk formelsamling tillatt. Derivasjon og integrasjon skal utføres manuelt og mellomregninger føres inn. Differensiallikninger skal løses ved manuell metode. Kalkulatoren kan bare brukes til tallregning og eventuelt til kontroll.

Sett kalkulatoren på radianer.

Oppgave 6 ..... (5%)

Vil finne tilnærma verdi av arealet av en innsjø. Målinger blei gjort hver 20 meter langs bredden av sjøen. Bruk Simpsons metode med data fra tabellen under.

Måling	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Bredde(meter)	0	50	54	82	82	73	75	80	0

Oppgave 7 ..... (5%)

En parametrisk kurve er gitt ved $x = 1 + t^3$ og $y = 1 - t^2$, $0 \leq t \leq 2$.

Finn lengden av kurven.

Oppgave 8 ..... (5%)

Finn $P_2(x)$, Taylorpolynommet av grad 2, for $f(x) = xe^{-x}$ med senter i $a = 0$.

Bruk $P_2(x)$ til å finne en tilnærma verdi av $f(0.2)$.

Oppgave 9 ..... (5%)

En kurve er gitt ved $x^2y + xy^2 = 6$.

Bruk implisitt derivasjon til å finne et uttrykk for y' .

Finn et uttrykk for linja som tangerer kurven i punktet $(1, 2)$.

Oppgave 10 ..... (10%)

Grafene til funksjonene $f(x) = 2 - x^2$ og $g(x) = \sqrt{x}$, $0 \leq x \leq 1$, avgrenser et flatestykke F .

(a) Finn arealet til F .

(b) Finn x -koordinaten til tyngdepunktet i flatestykket F .

Oppgave 11 ..... (10%)

Løs differensiallikningene

(a) $y'' + y' - 2y = 0$.

(b) $y'' + 2y' + 2y = \sin x$.

Oppgave 12 ..... (10%)

Ei differensiallikning er gitt ved

$$\frac{dy}{dx} = e^{-y} \cos x$$

med startbetingelse $y(0) = 1$.

(a) Finn løsningen $y(x)$ eksakt og regn ut $y(1)$.

(b) Finn en tilnærmet verdi for $y(1.0)$ ved *Improved Euler* med steglengde $h = 1.0$.

Om du blir ferdig med oppgåvene under del 1 før kl. 11.00, så kan og bør du starte på del 2 utan bruk av hjelpemiddel. Du kan bare bruke lovlege hjelpemiddel etter kl. 11.00.

Ta med **all mellomrekning** som er nødvendig for å grunngi svaret.

Del 1. (09.00-11.00). I denne delen er ingen hjelpemiddel lovleg.

Oppgåve 1 ..... (15%)

- (a) Løys $z^2 + 3iz + 4 = 0$ der $i = \sqrt{-1}$.
- (b) Rekn ut og skriv på rektangulær form $\frac{1+3i}{1-2i}$, der $i = \sqrt{-1}$.
- (c) La $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 4 \end{bmatrix}$ og $B = \begin{bmatrix} 2 & 3 \end{bmatrix}$. Dersom mogleg, rekn ut AB og BA .

Oppgåve 2 ..... (5%)

Finn alle løysingane til likningssystemet

$$\begin{aligned} x_1 &+ 2x_3 &= 1 \\ x_1 + x_2 - 3x_3 + 3x_4 &= 7 \\ 2x_1 &+ 4x_3 + x_4 &= 4 \end{aligned}$$

Oppgåve 3 ..... (10%)

Deriver funksjonane med omsyn på x .

- (a) $f(x) = \cos^2(x)$
- (b) $g(x) = x \ln(x^2)$

Oppgåve 4 ..... (10%)

Finn integrala

- (a) $\int_0^1 x\sqrt{1+3x^2} dx$
- (b) $\int (x^2 + 4x + 1)e^x dx$

Oppgåve 5 ..... (10%)

- (a) Vis ved delbrøksoppspalting at $\frac{x^3 - x^2 + x - 2}{x^4 + x^2}$ kan skrivast

$$\frac{x^3 - x^2 + x - 2}{x^4 + x^2} = \frac{1}{x} - \frac{2}{x^2} + \frac{1}{x^2 + 1}$$

- (b) Finn integralet

$$\int \frac{x^3 - x^2 + x - 2}{x^4 + x^2} dx$$

Del 2. (11.00-13.00). I denne delen av eksamen er kalkulator, lærebok og matematisk formelsamling lovleg. Derivasjon og integrasjon skal utførast manuelt og mellomrekningar skal førast inn. Differensiallikningar skal løysast ved manuell metode. Kalkulatoren kan berre brukast til talrekning og eventuelt til kontroll.

Sett kalkulatoren på radianar.

Oppgåve 6 ..... (5%)

Vil finne tilnærma verdi av arealet av ein innsjø. Målingar blei gjort kvar 20 meter langs breidda av sjøen. Bruk Simpsons metode med data frå tabellen under.

Måling	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Breidd(meter)	0	50	54	82	82	73	75	80	0

Oppgåve 7 ..... (5%)

Ei parametrisk kurve er gitt ved $x = 1 + t^3$ og $y = 1 - t^2$, $0 \leq t \leq 2$.

Finn lengda av kurva.

Oppgåve 8 ..... (5%)

Finn $P_2(x)$, Taylorpolynommet av grad 2, for $f(x) = xe^{-x}$ med senter i $a = 0$.

Bruk $P_2(x)$ til å finne ein tilnærma verdi av $f(0.2)$.

Oppgåve 9 ..... (5%)

Ei kurve er gitt ved $x^2y + xy^2 = 6$.

Bruk implisitt derivasjon til å finne eit uttrykk for y' .

Finn eit uttrykk for linja som tangerer kurven i punktet $(1, 2)$.

Oppgåve 10 ..... (10%)

Grafane til funksjonane $f(x) = 2 - x^2$ og $g(x) = \sqrt{x}$, $0 \leq x \leq 1$, avgrensar eit flatestykke F .

(a) Finn arealet til F .

(b) Finn x -koordinaten til tyngdepunktet i flatestykket F .

Oppgåve 11 ..... (10%)

Løys differensiallikningane

(a) $y'' + y' - 2y = 0$.

(b) $y'' + 2y' + 2y = \sin x$.

Oppgåve 12 ..... (10%)

Ei differensiallikning er gitt ved

$$\frac{dy}{dx} = e^{-y} \cos x$$

med startvilkår $y(0) = 1$.

(a) Finn løysinga $y(x)$ eksakt og rekn ut $y(1)$.

(b) Finn ein tilnærma verdi for $y(1.0)$ ved *Improved Euler* med steglengd $h = 1.0$.

Del 1. (09.00-11.00).

Oppgave 1 ..... (15%)

(a) Løs $z^2 + 3iz + 4 = 0$ der $i = \sqrt{-1}$.

(b) Regn ut og skriv på rektangulær form $\frac{1+3i}{1-2i}$, der $i = \sqrt{-1}$.

(c) La $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 4 \end{bmatrix}$ og $B = \begin{bmatrix} 2 & 3 \end{bmatrix}$. Om mulig, regn ut AB og BA .

Løsning. (a) Ved abc-formelen:

$$z = \frac{-3i \pm \sqrt{(3i)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 4}}{2} = \frac{-3i \pm \sqrt{-9 - 16}}{2} = \frac{-3i \pm 5i}{2} = \begin{cases} i \\ -4i \end{cases}$$

(b)

$$\frac{1+3i}{1-2i} = \frac{(1+3i)(1+2i)}{(1-2i)(1+2i)} = \frac{1+2i+3i+6i^2}{1-4i^2} = \frac{-5+5i}{5} = -1+i.$$

(c) A er 2×2 matrise. B er 1×2 matrise. AB gir ikke mening siden $1 \neq 2$. BA gir mening og resultatet er 1×2 matrise: koordinatvis

$$BA = \begin{bmatrix} 2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2-3 & 4+12 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 16 \end{bmatrix}$$

□

Oppgave 2 ..... (5%)

Finn alle løsningene til likningssystemet

$$\begin{aligned} x_1 &+ 2x_3 &= 1 \\ x_1 + x_2 - 3x_3 + 3x_4 &= 7 \\ 2x_1 &+ 4x_3 + x_4 &= 4 \end{aligned}$$

Løsning. Setter opp utvida koeffisientmatrise og radreduserer

$$\left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 2 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & -3 & 3 & 7 \\ 2 & 0 & 4 & 1 & 4 \end{array} \right] \xrightarrow[\begin{array}{l} R2=R2-R1 \\ R3=R3-2R1 \end{array}]{R2=R2-R1} \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -5 & 3 & 6 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 2 \end{array} \right] \xrightarrow{R2=R2-3R3} \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 2 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -5 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 2 \end{array} \right]$$

Vi har leder 1-ere i kolonnene som tilhører x_1 , x_2 og x_4 . x_3 er fri variabel. Løsning:

$$\begin{cases} x_1 = 1 - 2x_3 \\ x_2 = 5x_3 \\ x_3 = \text{fri} \\ x_4 = 2 \end{cases}$$

□

Oppgave 3 ..... (10%)

Deriver funksjonene med hensyn på x .

(a)

$$f(x) = \cos^2(x)$$

(b)

$$g(x) = x \ln(x^2)$$

Løsning. (a) $f(x) = (\cos(x))^2$. Kjernerregelen $u = \cos(x)$:

$$f'(x) = 2 \cos(x) \cdot (-\sin(x)) = -2 \sin(x) \cos(x) = -\sin(2x).$$

(b) Produktregel (og kjernerregel med $u = x^2$)

$$g'(x) = 1 \cdot \ln(x^2) + x \cdot \frac{1}{x^2} \cdot (2x) = \ln(x^2) + 2.$$

□

Oppgave 4 ..... (10%)

Finn integralene

(a)

$$\int_0^1 x \sqrt{1 + 3x^2} dx$$

(b)

$$\int (x^2 + 4x + 1)e^x dx$$

Løsning. (a) Substitusjon. $u = 1 + 3x^2$ og $du = 6xdx$. (Hvis vi vil bytte grenser så er: $x = 0 \leftrightarrow u = 1$ og $x = 1 \leftrightarrow u = 4$.)

$$\int_0^1 x \sqrt{1 + 3x^2} dx = \frac{1}{6} \int_{u_0}^{u_1} u^{1/2} du = \frac{1}{6} \left[\frac{2}{3} u^{3/2} \right]_{u_0}^{u_1} = \frac{1}{9} \left[(1 + 3x^2)^{3/2} \right]_0^1 = \frac{1}{9} (4^{3/2} - 1^{3/2}) = \frac{7}{9}.$$

(b) Delvis integrasjon ved tabell. Fortegn i første kolonne, deriverer andre og integrerer tredje.

+	$x^2 + 4x + 1$	e^x
-	$2x + 4$	e^x
+	2	e^x
-	0	e^x

Ganger nedover langs diagonalene og får

$$\int (x^2 + 4x + 1)e^x dx = (x^2 + 4x + 1)e^x - (2x + 4)e^x + 2e^x + C = (x^2 + 2x - 1)e^x + C.$$

□

Oppgave 5 ..... (10%)

(a) Vis ved delbrøksoppspaltning at $\frac{x^3 - x^2 + x - 2}{x^4 + x^2}$ kan skrives

$$\frac{x^3 - x^2 + x - 2}{x^4 + x^2} = \frac{1}{x} - \frac{2}{x^2} + \frac{1}{x^2 + 1}$$

(b) Finn integralet

$$\int \frac{x^3 - x^2 + x - 2}{x^4 + x^2} dx$$

Løsning. (a) Siden $x^4 + x^2 = x^2(x^2 + 1)$ så ha delbrøken formen

$$\frac{x^3 - x^2 + x - 2}{x^4 + x^2} = \frac{A}{x} + \frac{B}{x^2} + \frac{Cx + D}{x^2 + 1} = \frac{Ax(x^2 + 1) + B(x^2 + 1) + (Cx + D)x^2}{x^4 + x^2}$$

Får likning

$$Ax^3 + Ax + Bx^2 + B + Cx^3 + Dx^2 = x^3 - x^2 + x - 2.$$

Fra x^3 -ledd: $A + C = 1$. Fra x^2 -ledd: $B + D = -1$, x -ledd: $A = 1$ og k -ledd: $B = -2$. Da blir $C = 0$ og $D = -1 - B = -1 + 2 = 1$. Det er presis det vi skulle ha.

(b)

$$\begin{aligned} \int \frac{x^3 - x^2 + x - 2}{x^4 + x^2} dx &= \int \frac{1}{x} dx - 2 \int \frac{1}{x^2} dx + \int \frac{1}{x^2 + 1} dx \\ &= \ln|x| - 2(-x^{-1}) + \arctan(x) + C = \ln|x| + \frac{2}{x} + \arctan(x) + C \end{aligned}$$

□

Del 2. (11.00-13.00).

Oppgave 6 ..... (5%)

Vil finne tilnærma verdi av arealet av en innsjø. Målinger blei gjort hver 20 meter langs bredden av sjøen. Bruk Simpsons metode med data fra tabellen under.

Måling	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Bredde(meter)	0	50	54	82	82	73	75	80	0

Løsning. Simpsons formel med 8 delintervall og $h = 20$. Vi får

$$S_8 = \frac{20}{3}(0 + 4 \cdot 50 + 2 \cdot 54 + 4 \cdot 82 + 2 \cdot 82 + 4 \cdot 73 + 2 \cdot 75 + 4 \cdot 80 + 0) \approx 10413.$$

□

Oppgave 7 ..... (5%)

En parametrisk kurve er gitt ved $x = 1 + t^3$ og $y = 1 - t^2$, $0 \leq t \leq 2$.

Finn lengden av kurven.

Løsning. Posisjonsvektor $r(t) = [1 + t^3, 1 - t^2]$ gir hastighetsvektor $v(t) = [3t^2, -2t]$ med fart:

$$|v(t)| = \sqrt{(3t^2)^2 + (-2t)^2} = \sqrt{9t^4 + 4t^2} = |t|\sqrt{9t^2 + 4}$$

Distanse er fart ganger tid (kan fjerne absoluttverdi siden $t \geq 0$). Bruker substitusjon $u = 9t^2 + 4$ og $du = 18tdt$.

$$\begin{aligned} s &= \int_0^2 |v(t)| dt = \int_0^2 t\sqrt{9t^2 + 4} dt = \frac{1}{18} \int_{u_1}^{u_2} u^{1/2} dt = \frac{1}{18} \left[\frac{2}{3} u^{3/2} \right]_{u_1}^{u_2} \\ &= \frac{1}{27} \left[(9t^2 + 4)^{3/2} \right]_0^2 = \frac{1}{27} \left((40)^{3/2} - (4)^{3/2} \right) = \frac{8}{27} (10\sqrt{10} - 1). \end{aligned}$$

□

Oppgave 8 ..... (5%)

Finn $P_2(x)$, Taylorpolynomet av grad 2, for $f(x) = xe^{-x}$ med senter i $a = 0$.

Bruk $P_2(x)$ til å finne en tilnærma verdi av $f(0.2)$.

Løsning. Med $f(x) = xe^{-x}$ er $f'(x) = e^{-x} - xe^{-x}$ og $f''(x) = -e^{-x} - e^{-x} + xe^{-x}$.

Det gir $f(0) = 0$, $f'(0) = 1$ og $f''(0) = -2$ slik at

$$P_2(x) = f(0) + f'(0)(x - 0) + \frac{f''(0)}{2!}(x - 0)^2 = x - x^2.$$

Setter vi inn $x = 0.2$ får vi

$$P_2(0.2) = 0.2 - 0.2^2 = 0.2(1 - 0.2) = 0.16.$$

□

Oppgave 9 ..... (5%)

En kurve er gitt ved $x^2y + xy^2 = 6$.

Bruk implisitt derivasjon til å finne et uttrykk for y' .

Finn et uttrykk for linja som tangerer kurven i punktet $(1, 2)$.

Løsning. Deriverer implisitt og bruker produktregelen:

$$2xy + x^2y' + y^2 + x \cdot 2yy' = 0.$$

Alt med y' på ei side:

$$(x^2 + 2xy)y' = -(2xy + y^2)$$

slik at

$$y' = -\frac{2xy + y^2}{x^2 + 2xy}$$

Setter vi inn $x = 1$ og $y = 2$ får vi

$$a = y'|_{(1,2)} = -\frac{2 \cdot 2 + 2^2}{1^2 + 4} = -\frac{8}{5}.$$

Ettpunktsformelen gir nå

$$y = y_0 + a(x - x_0) = 2 - \frac{8}{5}(x - 1) = \frac{18}{5} - \frac{8}{5}x.$$

□

Oppgave 10 ..... (10%)

Grafene til funksjonene $f(x) = 2 - x^2$ og $g(x) = \sqrt{x}$, $0 \leq x \leq 1$, avgrenser et flatestykke F .

(a) Finn arealet til F .

(b) Finn x -koordinaten til tyngdepunktet i flatestykket F .

Løsning. (a) Arealet

$$A = \int_0^1 (2 - x^2) - (\sqrt{x}) dx = \left[2x - \frac{1}{3}x^3 - \frac{2}{3}x^{3/2} \right]_0^1 = 2 - \frac{1}{3} - \frac{2}{3} = 1.$$

(b) Moment om $x = 0$:

$$\begin{aligned} M_{x=0} &= \int_0^1 x((2-x^2) - (\sqrt{x})) dx = \int_0^1 2x - x^3 - x^{3/2} dx = \left[x^2 - \frac{1}{4}x^4 - \frac{2}{5}x^{5/2} \right]_0^1 \\ &= 1 - \frac{1}{4} - \frac{2}{5} = \frac{20 - 5 - 4}{20} = \frac{7}{20}. \end{aligned}$$

Fra (a) har vi $m = A = 1$ så

$$\bar{x} = \frac{M_{x=0}}{m} = \frac{7}{20}.$$

□

Oppgave 11 ..... (10%)

Løs differensiallikningene

(a) $y'' + y' - 2y = 0$.

(b) $y'' + 2y' + 2y = \sin x$.

Løsning. (a). Karakteristisk likning $r^2 + r - 2 = 0$. Fra abc-formelen får vi $r = 1$ og $r = -2$. Tilfelle I sier at løsning er

$$y(x) = Ae^x + Be^{-2x}.$$

(b). Karakteristisk likning $r^2 + 2r + 2 = 0$. Fra abc-formelen

$$r = \frac{-2 \pm \sqrt{4 - 4 \cdot 2}}{2} = \frac{-2 \pm \sqrt{-4}}{2} = -1 \pm i.$$

Homogenløsning tilfelle III:

$$y_h(x) = Ae^{-x} \cos(x) + Be^{-x} \sin(x).$$

Gjetter på partikulær løsning $y_p(x) = C \cos(x) + D \sin(x)$. Da blir $y_p'(x) = -C \sin(x) + D \cos(x)$. $y_p''(x) = -C \cos(x) - D \sin(x)$. Setter inn i likninga:

$$y_p'' + 2y_p' + 2y_p = -C \cos(x) - D \sin(x) - 2C \sin(x) + 2D \cos(x) + 2C \cos(x) + 2D \sin(x) = \sin x.$$

Ser på $\sin(x)$ -ledd: $-D - 2C + 2D = 1$ så $D = 1 + 2C$. Ser på $\cos(x)$ -ledd: $-C + 2D + 2C = 0$ så $C = -2D$. Setter inn i uttrykk for D : $D = 1 - 4D$ som gir $D = \frac{1}{5}$ og da blir $C = -2D = -\frac{2}{5}$. Altså

$$y_p(x) = -\frac{2}{5} \cos(x) + \frac{1}{5} \sin(x).$$

Tilsammen

$$y(x) = y_h(x) + y_p(x) = Ae^{-x} \cos(x) + Be^{-x} \sin(x) - \frac{2}{5} \cos(x) + \frac{1}{5} \sin(x).$$

□

Oppgave 12 ..... (10%)

Ei differensiallikning er gitt ved

$$\frac{dy}{dx} = e^{-y} \cos x$$

med startbetingelse $y(0) = 1$.

(a) Finn løsningen $y(x)$ eksakt og regn ut $y(1)$.

(b) Finn en tilnærmet verdi for $y(1.0)$ ved *Improved Euler* med steglengde $h = 1.0$.

Løsning. (a) Separabel likning:

$$\int e^y dy = \int \cos(x) dx$$

Integrerer og får:

$$e^y = \sin(x) + C.$$

Da logaritme begge sider:

$$y(x) = \ln(\sin(x) + C).$$

Setter inn $y(0) = 1$ for å finne C :

$$1 = y(0) = \ln(\sin(0) + C) = \ln C$$

slik at $C = e$.

Løsningen er

$$y(x) = \ln(\sin(x) + e)$$

og da blir

$$y(1) = \ln(\sin(1) + e) \approx 1.2696 \dots$$

(b) Improved Euler. Oppgitt $x_0 = 0$, $y_0 = 1$, $f(x, y) = e^{-y} \cos x$ og $h = 1.0$. Bruker formlene

$$x_{n+1} = x_n + h$$

$$u_{n+1} = y_n + hf(x_n, y_n)$$

$$y_{n+1} = y_n + \frac{h}{2}(f(x_n, y_n) + f(x_{n+1}, u_{n+1}))$$

Skriver opp i en tabell (se under). Her er mellomregningene som ikke fikk plass i tabellen: Har $x_1 = 0 + 1.0 = 1.0$. $f(x_0, y_0) = f(0, 1) = e^{-1} \cos(0) \approx 0.36788$. Videre $u_1 = y_0 + hf(x_0, y_0) = 1.0 + 1.0(0.36788) = 1.36788$. Og så $f(x_1, u_1) = e^{-1.36788} \cos(1.0) \approx 0.13759$ og til slutt $y_1 = y_0 + \frac{h}{2}(f(x_0, y_0) + f(x_1, u_1)) = 1.0 + 0.5(0.36788 + 0.13759) = 1.25273$.

x_n	y_n	$f(x_n, y_n)$	u_{n+1}	$f(x_{n+1}, u_{n+1})$	y_{n+1}
0	1	0.36788	1.36788	0.13759	1.25273
1.0	1.25273				

Vi får $y(1.0) \approx y_1 = 1.25273$

□